

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI-1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

Predsednik Državnega sveta

DRŽAVNI SVET REPUBLIKE SLOVENIJE

Prejeto:	28 -07- 2016	
Šifra:		
Povezava:		
EPA:		EU:
Sign. zn.:		
Kratica:		

Številka: 00202-12/2016/6

Datum: 28. 7. 2016

Na podlagi 98. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15) vam pošiljam:

- Odgovor na pobudo državnega svetnika Janka Požežnika v zvezi s črpanjem evropskih sredstev,

ki ga je Vlada Republike Slovenije sprejela na 98. redni seji dne 28. 7. 2016.

Mag. Darko Krašovec
generalni sekretar

Priloga: 1

Številka: 00202-12/2016/5

Datum: 28. 7. 2016

Odgovor na pobudo državnega svetnika Janka Požežnika v zvezi s črpanjem evropskih sredstev

V pisni pobudi državni svetnik Janko Požežnik navaja:

»Po seznanitvi s potrjenim Poročilom o izvajanju evropske kohezijske politike 2014–2020 za obdobje januar 2014–marec 2016 je bilo ugotovljeno, da je Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko od 3.011.899.768 EUR razpoložljivih sredstev programskega obdobja 2014–2020 uspela dodeliti 13 % (387.565.494 EUR) razpoložljivih sredstev in sklenila pogodbe za 5% (158.518.130 EUR) sredstev. Župani slovenskih občin so zaskrbljeni, ker po eni tretjini (1/3) programskega obdobja še ni bilo nobenih povračil sredstev s strani EU. Nadpovprečno visok delež dodeljenih sredstev (92 % se izkazuje le v dodelitvi sredstev za tehnično pomoč, to je za financiranje ministrstev.

Slovenija je bila v preteklem programskem obdobju dokaj uspešna pri črpanju evropskih sredstev. Smiselno bi bilo prenesti znanje in dobre prakse preteklega obdobja tudi v sedanje.

Pobuda državnega svetnika se glasi:

Vlada Republike Slovenije naj zagotovi izboljšanje črpanja razpoložljivih evropskih sredstev.

Vlada Republike Slovenije v nadaljevanju podaja odgovor na pobudo državnega svetnika:

Zaradi objektivne slike pri izvajanju evropske kohezijske politike v začetku podajamo informacije o aktivnostih v letih 2014–2016. Na začetku navajamo nekaj dejstev:

- programsko obdobje oziroma obdobje izvajanja operativnega programa traja do leta 2023, kar pomeni, da je pred nami še sedem let in pol za doseganje ciljev, ki so bili dogovorjeni med Republiko Slovenijo in Evropsko komisijo v Operativnem programu za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 za cilj Naložbe za rast in delovna mesta (v nadaljevanju: OP);
- temeljni normativni okvir oziroma evropske uredbe Evropske komisije, Evropskega parlamenta in Sveta so bile objavljene v evropskem uradnem listu decembra leta 2013;
- v letih 2014, 2015 je Evropska komisija izdajala in še vedno tudi v letu 2016 izdaja izvedbene uredbe in navodila o tolmačenju evropskih kohezijskih uredb; posledično to pomeni, da se tem usmeritvam prilagajajo tudi navodila za izvajanje slovenskega OP;
- partnerski sporazum, ki je podlaga izvajanju, sta Slovenija in Evropska komisija sklenili v oktobru leta 2014;
- operativni program pa je Evropska komisija potrdila v decembru leta 2014.

Iz zgornjih podatkov sledi, da je bilo prvo leto tega programskega obdobja – leto 2014 – pravzaprav namenjeno dokončnemu dogovoru o vsebini tako partnerskega sporazuma kot tudi operativnega programa in se v tem letu izvajanje ni moglo začeti.

V letu 2015 se je začelo delo na postavitvi sistema izvajanja v Republiki Sloveniji, in to v okoliščinah, ko vsa operativna navodila za izvajanje še niso dokončana s strani Evropske komisije, kot je že zgoraj poudarjeno.

Konec lanskega leta se je zaključilo precej uspešno obdobje, ko smo kljub velikim izzivom in navkljub velikim zaostankom v letu 2007 pa vse do leta 2013 uspeli v zadnjih dveh letih programskega obdobja, torej v letih 2014 in 2015, pospešiti izvajanje in se po tako imenovanem »črpanju sredstev evropske kohezijske politike« z 19. mesta v Evropski uniji (v nadaljevanju: EU) na koncu uvrstiti na četrto mesto.

Konec lanskega leta smo bili tudi med osmerico držav, ki jim je uspelo še pred koncem leta od Evropske komisije pridobiti vsa sredstva, ki so bila možna iz vseh treh operativnih programov evropske kohezijske politike.

Ni nepomembno, da je Slovenija v letu 2014 dosegla najboljši rezultat pri neto položaju državnega proračuna Republike Slovenije do proračuna EU – prejela je namreč za 633 milijonov evrov več sredstev iz EU, kot jih je vplačala v proračun EU. V letu 2015 pa je bil ta rezultat 445 milijonov evrov.

Na tej številki se je ustavil zato, ker po pravilih EU ni mogoče povrniti več kot 95 % sredstev – preostalih 5 % (nekaj več kot 200 milijonov evrov) pa bomo lahko dobili po odobritvi končnih poročil po posameznem OP v začetku leta 2018.

Poleg tega je bilo v teh dveh letih iz slovenskega proračuna za projekte, sofinancirane s sredstvi evropske kohezijske politike, izplačanih daleč največ sredstev: 834 milijonov evrov v letu 2014 in 916 milijonov evrov v letu 2015.

V tem kontekstu lahko poudarimo, da je ocena Vlade Republike Slovenije enaka, kot je ocena državnega svetnika gospoda Požežnika, da je bila Slovenija v preteklem programskem obdobju uspešna.

Pomembno je, da se vsi zavedamo, da se je v letih 2014 in 2015 opravilo dvojno delo, lahko pa ocenimo, da celo več kot dvojno delo, če upoštevamo, da je bila v teh dveh letih »počrpana« skoraj polovica vseh sredstev devetletnega preteklega programskega obdobja.

Res je, da sta minili že dobri dve leti od začetka upravičenosti tega obdobja, a kot smo že poudarili, se izvajanje prej ni moglo začeti, ker:

- je bilo prvo leto namenjeno dokončanju programskih dokumentov – partnerskega sporazuma in samega operativnega programa – in
- ker smo v naslednjem letu (2015) postavljali sistem izvajanja.

Za simbolni začetek izvajanja tega programskega obdobja se štejeta informativna dogodka v juniju 2015 – po eden v vsaki kohezijski regiji. Prva odločitev o izvajanju pa je bila izdana v juliju 2015 ter jo posledično lahko štejemo kot resnični začetek izvajanja OP.

Normativni okvir sistema izvajanja je postavljen. Predstavljajo ga:

- Uredba o porabi sredstev evropske kohezijske politike za obdobje 2014–2020, ki je bila sprejeta junija 2015 in dopolnjena maja 2016; dopolnitve so bile potrebne zaradi novih določitev glede izvajanja finančnih instrumentov ter celostnih teritorialnih naložb;
- Zakon o izvrševanju proračunov v Republiki Sloveniji;
- Uredba o izvajanju lokalnega razvoja, ki ga vodi skupnost v programskem obdobju 2014–2020.

Na podlagi spremenjene Uredbe o porabi sredstev evropske kohezijske politike za obdobje 2014–2020 je bil pripravljen Opis sistema upravljanja in nadzora za izvajanje OP v programskem obdobju 2014–2020 za cilj Naložbe za rast in delovna mesta, ki je bil junija 2016 posredovan revizijskemu organu (Ministrstvu za finance – Uradu RS za nadzor proračuna) v pregled. Na podlagi ugotovitev revizijskega organa bo izdano mnenje o ustreznosti sistema izvajanja. Akreditacijo načrtujemo jeseni letošnjega leta.

Ne glede na povedano pa izvajanje OP poteka. Organ upravljanja (Služba Vlade Republike Slovenije za razvoj in evropsko kohezijsko politiko; v nadaljevanju: SVRK) je seveda skupaj s posredniškimi organi (v skladu z Uredbo o porabi sredstev evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 je vključenih devet ministrstev) v maju pripravil že četrto dopolnitev Izvedbenega načrta operativnega programa (v nadaljevanju: INOP), ki je natančneje razdelal izvajanje v letih 2016 in 2017 in tudi v letu 2018.

INOP predvideva, da bomo v letih 2016–2018 v izvajanje spravili za skoraj milijardo in pol projektov, kar pa je polovica vseh sredstev, do katerih je Republika Slovenija upravičena v tem programskem obdobju.

Glede na do zdaj povedano lahko ocenimo, da vseeno ni tako malo sredstev, ki so že oziroma bodo v naslednjih mesecih na razpolago za razvojne projekte.

Do 8. julija 2016 je bilo izdanih 72 odločitev o podpori ali z drugimi besedami: potrjenih je bilo 72 projektov, programov in javnih razpisov v skupni vrednosti 585 milijonov evrov.

V omenjenih 72 odločitvah o podpori v skupni vrednosti 585 milijonov evrov so naslednji instrumenti:

- 22 javnih razpisov v skupni vrednosti 126 milijonov evrov;
- 14 programov, iz katerih bodo ravno tako sledili javni razpisi – vse skupaj v vrednosti 107 milijonov evrov – in
- 36 neposredno potrjenih projektov v skupni vrednosti 352 milijonov evrov.

Poleg naštetega pa je bilo do 8. julija na SVRK že posredovanih v pregled dodatnih 29 vlog v skupni vrednosti 182 milijonov evrov. Vloge se usklajujejo s pristojnimi resorji.

Navedeno pomeni, da imamo v tem trenutku odobrenih za skoraj 600 milijonov evrov sredstev. To pa je že skoraj 20 % alokacij operativnega programa. In teh 20 % je bilo odobrenih v manj kot enem letu, saj je bila prva odločitev o podpori izdana v drugi polovici julija 2015.

Skupaj z vlogami, ki so na SVRK, pa dosežemo 767 milijonov evrov, kar je že četrtnina vseh sredstev, ko so na razpolago v operativnem programu.

V naslednjih letih pričakujemo, da se bo ta dinamika odobravanja odločitev o podpori vzdrževala. Preprosta ekstrapolacija pokaže, da bodo vsa sredstva dodeljena v naslednjih štirih letih – torej do sredine leta 2020, še verjetneje pa do konca leta 2019.

Vlada ocenjuje, da je izvajanje evropske kohezijske politike v Republiki Sloveniji ustrezno in da so razvojna sredstva iz operativnega programa na razpolago za cilje, ki so bili dogovorjeni v Operativnem programu za izvajanje evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020 za cilj Naložbe za rast in delovna mesta.

Vlada se tudi strinja, da je treba pospešiti teritorialni dialog z razvojnimi regijami. Le-ta v mesecu juniju in juliju poteka intenzivno. Dogovori za razvoj regij so nov instrument regionalne politike po Zakonu o spodbujanju skladnega regionalnega razvoja in v povezavi z evropsko kohezijsko politiko. Posebna razvojna sredstva v 2014–2020 regionalni politiki niso več na voljo neposredno, temveč bo treba v teritorialnem razvojnem dialogu med državo (ministrstvi) in regijami doreči obseg sredstev za sofinanciranje projektov v dogovoru za razvoj regij in na ta način uskladiti regijsko specifične cilje znotraj ciljev resornih politik.

Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo je novembra 2015 objavilo povabilo razvojnim svetom regij (tripartitni organ: občine, gospodarstvo, nevladne organizacije) za pripravo dogovorov. Regije so projektne predloge posredovale do 15. decembra 2015.

Vlada Republike Slovenije je marca 2016 obravnavala informacijo o pripravi dogovorov za razvoj regij. Opravljen je bil še en krog razgovorov z resorji, v juniju pa se je izvedel prvi krog teritorialnega dialoga, kjer so predstavniki posameznih razvojnih regij pristojnim resorjem predstavili predloge ključnih projektov. Na sestankih so se poskušale najti možnosti za zagotovitev sredstev za vsaj del vsebin, ki so jih zajemali predstavljeni projekti. Teritorialni dialog je še v teku in naj bi se predvidoma končal s podpisi dogovorov za razvoj regij v tem letu.